

საქართველოს სტანდარტი

შახტები ნახშირის. მოთხოვნები უსაფრთხოებისადმი

საინფორმაციო ნაწილი. სრული ტექსტის სანახავად შეიძინეთ სტანდარტი.

სსიპ - საქართველოს სტანდარტებისა და მეტროლოგიის
ეროვნული სააგენტო

თბილისი

საინფორმაციო მონაცემები

1 შემოტანილია: სსიპ -ტექნიკური და სამშენებლო ზედამხედველობის სააგენტოს მიერ.

განხილულია სტანდარტიზაციის ტექნიკური კომიტეტის ტკ 5 „სამშენებლო და მომეტებული საფრთხის შემცველი ობიექტები“ მიერ.

2 მიღებულია: სსიპ - საქართველოს სტანდარტებისა და მეტროლოგიის ეროვნული სააგენტოს გენერალური დირექტორის 2016 წლის 1 დეკემბრის № 87 განკარგულებით სტანდარტიზაციის ტექნიკური კომიტეტის ტკ 5 „სამშენებლო და მომეტებული საფრთხის შემცველი ობიექტები“ გადაწყვეტილების საფუძველზე.

3 დაშვებულია საქართველოს ტერიტორიაზე გამოქმედოდ: საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 27 ივნისის №305 დადგენილებით.

4 პირველად

5 რეგისტრირებულია: სსიპ - საქართველოს სტანდარტებისა და მეტროლოგიის ეროვნული სააგენტოს საქართველოს სტანდარტების რეესტრში 2017 წლის 1 აგვისტოს №60 განკარგულებით რეგისტრაციის ნომერი: №268-1.1-00330

II

დაუშვებელია წინამდებარე სტანდარტის სრული ან ნაწილობრივი კლავწარმოება, ტირაჟირება და გავრცელება სსიპ საქართველოს სტანდარტებისა და მეტროლოგიის ეროვნული სააგენტოს ნებართვის გარეშე

საინფორმაციო ნაწილი. სრული ტექსტის სანახავად შეიძინეთ სტანდარტი.

სარჩევი

1	გამოყენების სფერო-----	1
2	ტერმინები და განმარტებები-----	1
3	პერსონალი-----	5
	3.1 ხელმძღვანელები და სპეციალისტები-----	5
	3.2 მუშები-----	7
	3.3 მემანქანეები და მათი თანაშემწეები-----	9
4	შახტი-----	9
	4.1 შახტი-სამთო საწარმო-----	9
	4.2 დაპროექტება, მშენებლობა, ექსპლუატაციაში მიღება-----	10
	4.3 ექსპლუატაცია-----	11
5	გვირაბების გაყვანა და გამაგრება-----	14
	5.1 ძირითადი მოთხოვნები-----	14
	5.2 გვირაბიდან გასასვლელების მოწყობა-----	20
	5.3 ჰორიზონტალური და დახრილი სამთო გვირაბების გაყვანა და გამაგრება-----	23
	5.4 ვერტიკალური გვირაბების გაყვანა, გამაგრება და არმირება-----	24
6	საწმენდი სამუშაოების ტექნოლოგია-----	28
	6.1 ზოგადი მოთხოვნები-----	28
	6.2 ჭერის გამაგრება და მართვა-----	30
	6.3 ნახშირის მოპოვების ტექნოლოგიური სქემები-----	32
	6.4 გვირაბების შენახვა და რემონტი-----	37
	6.5 შახტების და გვირაბების ლიკვიდაცია და კონსერვაცია-----	39
	6.6 გვირაბებში ადამიანების და საგნების ვარდნის თავიდან აცილება-----	41
7	სანაყარო სამუშაოების ტექნოლოგია-----	42
	7.1 ნაყარის ზომები-----	42
	7.2 სანაყაროს განლაგება და მოწყობა-----	42
	7.3 სატრანსპორტო საშუალებების დაცლა-----	43

საინფორმაციო ნაწილი. სრული ტექსტის სანახავად შეიძინეთ სტანდარტი.

8	წყალამოდვრა-----	43
8.1	ზოგადი მოთხოვნები წყალამოსადვრელი დანადვარის მიმართ-----	43
8.2	წყალამოსადვრელი დანადვარის ამუშავება და მუშაობის რეჟიმის კონტროლი-----	45
8.3	დატბორილი გვირაბის და წყლის ობიექტების დაცვა წყლის და აირის გამოხეთქისაგან-----	47
8.4	მოქმედ გვირაბში პულპის შეღწევის თავიდან აცილება-----	49
9	შახტის განიავება-----	49
9.1	საშახტო ჰაერი და სავენტილაციო ქსელი-----	49
9.2	სავენტილაციო მოწყობილობა-----	56
9.3	სავენტილაციო დანადვარი-----	57
9.4	ჩიხური გვირაბის განიავება-----	59
10	აირსაშიში შახტების განიავება-----	62
10.1	აირიანი შახტების კატეგორიები-----	62
10.2	აირიანი შახტების განიავების თავისებურებები-----	64
11	მტვერთან ბრძოლა-----	66
11.1	მტვერთან ბრძოლის ზოგადი მოთხოვნები-----	66
11.2	მტვრის აფეთქების მხრივ საშიში ფენების დამუშავება (დამატებითი მოთხოვნები)-----	67
11.3	შახტის ჰაერის მდგომარეობის კონტროლი-----	71
12	საშახტო აწევა-----	76
12.1	ზოგადი მოთხოვნები ამწევი დანადვარის მიმართ-----	76
12.2	ჭაურის არმირება-----	81
12.3	ამწევი მანქანა და გვირაბგამყვანი ჯალამბარი-----	86
12.4	ამწევი დანადვარის მომსახურება-----	89
13	საშახტო ბაგირები-----	91
13.1	ზოგადი მოთხოვნები საშახტო ბაგირების მიმართ-----	91
13.2	ბაგირის გამოცდა-----	94
13.3	ბაგირის ექსპლუატაცია-----	96
13.4	ბაგირის ინსტრუმენტული კონტროლი-----	103

IV

დაუშვებელია წინამდებარე სტანდარტის სრული ან ნაწილობრივი კვლავწარმოება, ტირაჟირება და გავრცელება სსიპ საქართველოს სტანდარტებისა და მეტროლოგიის ეროვნული სააგენტოს ნებართვის გარეშე

საინფორმაციო ნაწილი. სრული ტექსტის სანახავად შეიძინეთ სტანდარტი.

13.5	საკიდი და მისაბმელი მოწყობილობა-----	104
14	სამახტო ტრანსპორტი-----	106
14.1	ადამიანების გადაყვანა ჰორიზონტალურ და დახრილ გვირაბებში-----	106
14.2	ტვირთის გადაზიდვა ჰორიზონტალურ და დახრილ გვირაბებში-----	109
14.3	ვერტიკალურ გვირაბში ადამიანების გადაყვანა და ტვირთის გადაზიდვა-----	113
14.4	სალიანდაგო მეურნეობა-----	116
14.5	საელმავალო ზიდვა-----	118
14.6	ზედაპირული რკინიგზის ტრანსპორტი-----	119
14.7	საკონტაქტო ქსელი-----	120
14.8	საკონვეიერო ტრანსპორტი-----	122
15	საბურღი და სამშენებლო საგზაო მანქანები-----	124
15.1	ბურღები და საბურღი ჩაქუჩები-----	124
15.2	საბურღი დაზგები-----	126
15.3	სამშენებლო-საგზაო მანქანები-----	126
15.4	საკომპრესორო დანადგარები-----	126
16	ელექტროდანადგარები-----	128
16.1	ზოგადი მოთხოვნები ელექტროდანადგარების მიმართ-----	128
16.2	ელექტროდანადგარების გამოყენების არე და პირობები-----	131
16.3	ელექტროგაყვანილობა-----	132
17	ელექტრული მანქანები-----	136
17.1	ელექტრული მანქანები და აპარატები-----	136
17.2	ელექტრული მანქანების და ქვესადგურების კამერები-----	137
18	ელექტრომოწყობილობის და ელექტრული მანქანების ექსპლუატაცია-----	138
18.1	კაბელების, ელექტროძრავების და ტრანსფორმატორების დაცვა-----	138
18.2	უბნის ელექტრომომარაგება და მანქანების მართვა-----	140
18.3	ჩამიწება-----	142
18.4	ზედამხედველობა და რემონტი-----	144
19	განათება, კავშირი და სიგნალიზაცია-----	146
19.1	განათება-----	146
19.2	კავშირი და სიგნალიზაცია-----	149

20	ენდოგენური ხანძრის პროფილაქტიკა -----	150
20.1	ზოგადი მოთხოვნები მიწისქვეშა ხანძრების მიმართ -----	150
20.2	სამთო სამუშაოების წარმოება თვითაალებადი ფენების დამუშავებისას -----	151
20.3	გამომუშავებული სივრცის იზოლაცია -----	152
21	ნახშირის თვითგახურება -----	157
21.1	ნახშირის თვითგახურების ნიშნების აღმოჩენა და სალიკვიდაციო ღონისძიებები -----	157
21.2	ენდოგენური ხანძრის ჩაქრობა -----	158
21.3	ხანძრის ჩამოწერა -----	161
21.4	ჩამოწერილი ხანძრის უბნის გახსნა -----	163
დანართი 1	ავარიის ლიკვიდაციის გეგმის შედგენის ინსტრუქცია -----	164
დანართი 2	ნახშირის მოპოვების ტექნოლოგიური სქემები -----	170
დანართი 3	ნახშირის მოპოვების ტექნოლოგიური სქემები -----	173
დანართი 4	ნახშირის მოპოვების ტექნოლოგიური სქემები -----	177
დანართი 5	სამთო დარტყმების საშიშროების კატეგორიის დასადგენი ნომოგრამები -----	187
დანართი 6	ნახშირის წყების რეგიონალური და ნახშირის ფენას ლოკალური გაჟღენთვის სქემები -----	187
დანართი 7	სამთო დარტყმების ჟურნალი -----	188
დანართი 8	სამთო დარტყმებთან ბრძოლის ჟურნალი -----	189
დანართი 9	ჰაერის სინჯის აღების, აირსიუხვის განსაზღვრის და შახტის კატეგორიის დადგენის ინსტრუქცია -----	190
დანართი 10	სავენტილაციო გეგმის შედგენის ინსტრუქცია -----	194
დანართი 11	საშახტო ამწევი დანადგარის დათვალიერების, რევიზიის და აღრიცხვის წიგნები -----	197
დანართი 12	შახტის ელექტრომომწყობილობის და ჩამიწების მდგომარეობის რეგისტრაციის წიგნი -----	205
დანართი 13	ნახშირის ფენას თვითაალებისადმი მიდრეკილების დასადგენი სინჯების აღების აქტი -----	206
დანართი 14	საიზოლაციო ზღუდარების სარეგისტრაციო ჟურნალი -----	207

VI

დაუშვებელია წინამდებარე სტანდარტის სრული ან ნაწილობრივი კლავწარმოება, ტირაჟირება და გავრცელება სსიპ საქართველოს სტანდარტებისა და მეტროლოგიის ეროვნული სააგენტოს ნებართვის გარეშე

საინფორმაციო ნაწილი. სრული ტექსტის სანახავად შეიძინეთ სტანდარტი.

დანართი 15	ხანძრიანი უბნის საიზოლაციო ზღუდარების მდგომარეობაზე დაკვირვების ჟურნალი-----	208
დანართი 16	ნახშირის თვითგახურების პროცესზე დაკვირვების ჟურნალი-----	209
დანართი 17	შახტზე ენდოგენური ხანძრის და მისი განმეორების რეგისტრაციის ჟურნალი-----	210
დანართი 18	ხანძრის გამოკვლევის აქტი-----	211
დანართი 19	შეტყობინება ხანძრის კერიდან აღებული ჰაერის სინჯების შედეგების შესახებ-----	213
დანართი 20	აქტი-განრიგი ჰაერის სინჯის აღებისა და ნახშირის ტემპერატურის გასაზომად-----	214
დანართი 21	ჰაერის სინჯის ანალიზის შედეგები-----	215
დანართი 22	ხანძრის ჩამოწერის აქტი-----	216

საინფორმაციო ნაწილი. სრული ტექსტის სანახავად შეიძინეთ სტანდარტი.